

Čas ochrany a lovu zveri v Slovenskej republike aktuálne upravuje a stanovuje vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č.344/2009 Z.z.

Pred detailnejším priblížením konkrétnej doby lovu špecifických druhov zveri možno konštatovať, že čas lovu vo veľkej miere ovplyvňuje skutočnosť či sa jedná o zver srstnatú alebo pernatú, o aké pohlavie zveri sa jedná a s tým súvisiace doby párenia a kladenia mláďat,miesto lovu-napr. zvernica, uznaná bažantnica, plôdikový rybník, zákonom vymedzená teritoriálna oblasť pre lov vlka a pod., v neposlednom rade aj deň, na ktorý pripadá čas lovu-sobota,deň pracovného pokoja a pod.

Pozrime sa spolu na špecifické zaujímavosti z biológie a života vybraných druhov srstnatej a pernatej poľovnej zveri a jej zákonom stanovené doby lovu.

Srstnatá zver je špecifické označenie pre zoologicky rôznorodú skupinu tých druhov cicavcov, ktorými sa zaoberá [poľovníctvo](#). Doba párenia - ruja prebieha u srstnatej zveri väčšinou raz ročne (tzv. monoestrické druhy) resp.dvakrát, viackrát ročne (tzv. polyestrické druhy) ako napr. ondatra, veverica,zajac a králik. Doba ruje súvisí s dobou ovulácie u samíc a je synchronizovaná tak, aby sa mláďatá rodili v potravne priaznivom období. Niektoré druhy srstnatej zveri sa vyznačujú aj ochranou pred narodením mláďat v nepriaznivom ročnom období-ide o predĺženú tzv. latentnú graviditu so zastavením vývoja plodu v štádiu blastocysty (srnčia zver,lasicovité šelmy,medveď).

Jeleň lesný (Cervus elaphus)- pôvodne bol rozšírený v Európe, Ázii, severnej Afrike a v Severnej Amerike, populácia jeleňa chýbala iba v Južnej Amerike a v Austrálii,na Slovensku sa vyskytujú 2 poddruhy a to jeleň lesný stredoeurópsky (Cervus elaphus hippelaphus) a jeleň lesný karpatský (Cervus elaphus montanus). Ruja prebieha od konca augusta do októbra, u nás spravidla od 5. septembra do 10. októbra. Čriedy jeleňov sa rozpadávajú až pred liahnutím mláďat, ktoré prebieha v máji až júni, po 240 dňoch vývoja zárodka. U lani je vyvinutá latentná gravidita, má jedno, výnimočne dve mladé, ktoré asi 120 dní sajú mlieko, ale aj naďalej ostávajú pri matke. Jelenia zver pohlavne dospieva v 2. roku života, mladé jelene však majú možnosť aktívne sa zúčastniť na ruji až v 3. roku. Doba lovu je stanovená pre jeleňa a jelienu od 16.8. do 15.01. u jeleníc vzhľadom na následnú graviditu od 16. augusta do 30. novembra,pokiaľ nie je mimoriadnou výnimkou vydanou ministerstvom pôdohospodárstva stanovené inak.

Jeleň sika (Cervus nippon)-jedná sa o nepôvodný druh,ktorý sa začal chovať na prelome 19. a 20. storočia v Českej republike,pôvodom pochádza z Japonska ,Mandžuska,Vietnamu, Kórei a východného Ruska.Nežiadúce je kríženie s naším jeleňom lesným,ku ktorému môže dochádzať v oborách aj vo voľnej prírode, ruja prebieha cca. od 15.10. do 15.11. Doba lovu je stanovená od 1.9. do 31.12.

Daniel škvrnitý (Dama dama)- pôvodom z teplejšej stredomorskej oblasti, danielia ruja prebieha od októbra do novembra. Daniele sa v ruji ozývajú krátkym drsným chrčkaním. Danielice sú gravidné cca. 32-34 týždňov, danielica vrhne jedno výnimočne dve danielčatá, ktoré sa rodia začiatkom júna.Mlieko cicajú asi 4 mesiace a pohlavne dospievajú v dvoch rokoch. Daniele nie sú také plaché a opatrné ako jelene. Rýchlosťou, svižnosťou a obratnosťou daniel sotva zaostáva za jeleňom, obidva druhy sa však líšia spôsobom behu, lebo daniel dvíha v cvale vyššie nohy. Jeho chôdza je veľmi úhľadná, ľahko cvála a dokáže preskočiť aj 2 metre vysokú prekážku. Doba lovu daniela je stanovená od 1.9. do 15.1., danielku a danielča je možné loviť od 16.8. do 31.12.

Muflón lesný (Ovis musimon)- jediný voľne žijúci zástupca rodu oviec na európskom kontinente, najmenší zástupca divokých oviec čo do veľkosti, oficiálne považovaný za predchodcu súčasných domácich oviec. Ruja prebieha v novembri až v decembri. Samce v ruji zvädzajú tvrdé boje, pri ktorých do seba narážajú rohmi. Mláďatá sa rodia cca. po 22 týždňoch, väčšinou po jednom až dvoch. Mláďatá sa rodia nielen všetkým dospelým samiciam, ale dokonca i silným samiciam starým iba jeden rok. Mláďatá prichádzajú na svet už začiatkom marca a samičky počas jari a leta tak fyzicky vyspejú, že koncom roka už prichádzajú do ruje. Doba lovu muflóna je stanovená nasledovne-muflón od 1.8.do 15.1., muflónka a muflónča od 1.8. do 31.12.

Srniec lesný (Capreolus capreolus)- náš najmenší zástupca čeľade jeleňovitých, ruja prebieha v júli - auguste. Gravidita trvá 40 týždňov, pričom sa však zárodok začína vyvíjať až po 20 týždňoch tzv. latentnej gravidity. Mláďatá bývajú dve, zriedka jedno či tri. Rodia sa v máji. Samica mláďatá dojčí 6-7 mesiacov, od tretieho mesiaca života však mláďatá prijímajú aj rastlinnú potravu. Štrnásťmesačným mláďatám dorastá definitívny chrup a pohlavne dospievajú.Zaujímavosťou je, že srnčia zver je pomerne potravne veľmi prieberčivá, vždy vyhľadávajú vysoko výživné rastliny alebo výhonky, aby na minimum znížili príjem nepotrebného a pre neustráviteľného alebo ťažko stráviteľného podielu potravy.Doba lovu-srniec 16.5.-30.9., srna a srnča od 1.9. do 31.12.

Pasrniec bielochvostý/Jeleník bielochvostý/Jelenec virgínsky (Odocoileus virginianus) jeho pôvodným domov je Severná Amerika. Do Európy ho priviezli v 19. storočí na chov vo zverniciach. Pred nebezpečenstvom uteká dlhými skokmi so zdvihnutým chvostom. Vyniká pritom nápadne biela spodná strana veľkého chvosta, podľa čoho dostal svoje označenie. Jedinec v priemere dorastá do veľkosti daniela. Ruja prebieha v novembri. Samci pri nej vydávajú sykové hvízdavé zvuky. Púšťajú sa do súbojov s každým cudzím samcom, ktorý sa priblíži k ich samiciam. **Hoci** stále figuruje v [kalendári](#) lovu zveri, v našej prírode ho už spravidla nenájdeme.Doba lovu je stanovená od 1.9. do 31.12.

Kamzík vrchovský tatranský (Rupicapra rupicapra tatrica)- jedná sa o endemický poddruh kamzíka vrchovského, ktorý žije iba na území slovenských a poľských Vysokých Tatier a slovenských Nízkych Tatier. Kamzíčia ruja začína už v polovici októbra a trvá do polovice decembra. Mláďatá sa rodia od konca apríla do začiatku júna. Tesne pred pôrodom sa samica oddelí od stáda a skryto v kosodrevine privedie na svet jedno, vzácné dve mláďatá. Tie zostávajú pri matke až do narodenia nového mláďaťa. Pohlavne dospelé sú vo veku 2,5 roka.Jedná sa o chránený druh s prísne kontrolovaným lovom na základe povolenia v rozmedzí 1.9.-31.12.

Diviak lesný (Sus scrofa)- ruja u diviačej zveri prebieha v novembri až decembri a po 118-120 dňovej gravidite samica vrhá 2-8 mláďat.Samica mláďatá dojčí asi 2 mesiace. Mláďatá pohlavne dospievajú okolo 18.-20. mesiaca. Pohlavný dimorfizmus samcov (kly + dozadu sa zvažujúci chrbát) sa prejavuje už v 15. mesiaci života.Doba lovu-diviak lesný a diviačica-16.7.-31.12.,prasa a lanštiak po celý rok.

Zajac poľný (*Lepus europaeus*)-zajačica spravidla vrhá po 42-44 dňoch gravidity,1-7,spravidla 2-4 plne osrstených vidiacich mláďat, počas reprodukčnej sezóny samica rodí celkovo maximálne 7-10 mláďat,mláďatá sú už po polhodine od narodenia schopné samostatného pohybu, zaujímavou zvláštnosťou je superfetácia-možnosť opakovaného oplodnenia počas prebiehajúcej gravidity,populácia v našich podmienkach zaznamenáva enormný pokles,ovplyvnený rokmi s nadmernými zrážkami resp. horúcimi a suchými rokmi s nedostatkom vody.Doba lovu 1.11. až 15.1., lov sokoliarskymi dravcami 31.09.-31.12.

Králik divý (*Oryctolagus cuniculus*)- cca. o polovicu menší ako zajac poľný s max. hmotnosťou do 2,5kg, gravidita u samice trvá len 30 dní,samica rodí 4-5 krát do roka 3-8 mláďat na jeden vrh. Jedná sa o poľovnú zver so stanoveným časom lovu 1.9.-31.12.

Vlk dravý (*Canis lupus*)- ruja u vlka prebieha v januári a februári, po 9-10 týždňoch rodí vlčica najčastejšie 4-8 mláďat, doba lovu vlka je teritoriálne a časovo obmedzená. Povolený čas lovu je od 1. októbra do 31.januára, lov vlka je teritoriálne obmedzený so stanovením každoročných povolených kvót lovu pre špecifické oblasti.Povolené oblasti lovu sa snažia zohľadňovať najčastejšie migračné trasy vlčej populácie (osobitné usmernenie pre okresy Rožňava,Košice a Čadca)

Šakal zlatý (*Canis aureus*) - donedávna sa vyskytoval len v juhovýchodnej časti Európy, ale v súčasnosti sa intenzívne šíri aj do iných oblastí, napr. z Balkánu do Maďarska, Rakúska, východného Nemecka a na Slovensko. Šakaly sa honujú v januári až marci a samica vrhá po 60 –63 dňoch v podzemnom brlohu, ktorý si sama vyhrabáva, 3 –9 mláďat. Doba lovu je stanovená od 1. septembra do 31. januára.

Jazvec lesný (*Meles meles*)-vyskytuje sa takmer v celej Európe a na väčšine územia Ázie s výnimkou najsevernejších oblastí,párenie môže prebiehať od jari do jesene, čas párenia ovplyvňuje rôznu dĺžku latentnej gravidity, čo ovplyvňuje kladenie mláďat od konca zimy až do začiatku jari.V jednom vrhu sa najčastejšie vyskytuje 2-5 mláďat,ktoré začínajú vidieť asi vo veku jedného mesiaca. Doba lovu u jazveca je stanovená v intervale od 1. septembra do 30. novembra.

Kuna lesná (*Martes martes*) & Kuna skalná (*Martes foina*) –ruja prebieha v júli a auguste a mláďatá v počte 2 – 6 sa rodia v apríli a máji. Asi 7 mesiacov z tejto dlhej gravidity pripadá na latentné štádium. Doba lovu podobne ako u tchora je stanovená v rozmedzí od 1. septembra do 28. februára.

Tchor tmavý (*Mustela putorius*)-v našich podmienkach bežná šelma,s najhojnejším výskytom na juhozápadnom Slovensku, tchory sa pária v marci až v máji a po 40 – 43 dňoch gravidity rodí samica 3 – 8 mláďat,doba lovu je stanovená od 1. septembra do konca februára.

Ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*)- jedná sa o druh pochádzajúci zo Severnej Ameriky, rozmnožuje sa od apríla do septembra a samica môže mať v tomto období 3-4 vrhy, po 5-9

mláďat, doba lovu je povolená od 1. októbra do 15. apríla, paradoxom je povolený možný lov len odchytom kvôli možnému poškodeniu kožušiny, pri kune s cennejšou kožušinou a jej love sa zákon možným poškodením nezaobrá.

Líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*)- ruja prebieha za hlasného prejavu (tzv. kankania) od januára do marca, po 52 – 53 dňoch gravidity vrhá samica v brlohu 3 – 10 mláďat. Líška hrdzavá nepatrí medzi chránené živočíchy čo reflektuje povolený celoročný odstrel.

Medvedík čistotný (*Procyon lotor*)- jedná sa o invazívny druh, ktorý nepatrí medzi chránené živočíchy, je umožnená celoročná doba lovu.

Psík medvedíkovitý (*Nyctereutes procyonoides*) - pochádza z juhovýchodnej Ázie, v súčasnosti už obýva veľkú časť strednej a severnej Európy. Ročný úlovok u nás predstavuje približne 16 ks. Ruja prebieha koncom zimy. Samica rodí po 59 – 64 dňoch gravidity v apríli a máji najčastejšie 5 – 9 mláďat, jedná sa o invazívny druh, ktorý nie je chráneným živočíchom, preto je povolený celoročný odstrel.

Norok americký (*Mustela vison*)- nejedná sa o chráneného živočicha, je umožnený celoročný odstrel.

Nutria riečna (*Myocastor coypus*)- pôvodom pochádza z Južnej Ameriky, žije v polygamných skupinách pod vedením alfa samice, mláďatá nutrie sa rodia po celý rok, pohlavnú dospelosť dosahujú jedince po 4 mesiacoch, nejedná sa o chráneného živočicha, je povolený celoročný odstrel.

Medveď hnedý (*Ursus arctos*)- Medvede sa pária od konca jari do začiatku leta. Mláďatá sa rodia spravidla v januári po 7- 9 mesiacoch latentnej gravidity. Vlastný vývoj zárodka trvá iba 8 – 10 týždňov. V jednom vrhu bývajú spravidla 1 – 4 mláďatá. Medveď je celoročne chránenou zverou, ale na základe výnimky sa každoročne povoľuje prísne kontrolovaný lov asi na úrovni 10 % z populácie.

Mačka divá (*Felis silvestris*)- divé mačky sa pária koncom zimy za hlasitého mňaukania a vrešťania, ktoré sprevádza boj kocúrov o mačku, gravidita trvá spravidla 9 týždňov, 3 – 5 mláďat sa rodí v apríli až máji, divá mačka patrí medzi celoročne chránenú zver a aktuálna legislatíva ochrany prírody a krajiny ju zaraďuje medzi špecifické druhy európskeho významu.

Rys ostrovid (*Lynx lynx*)- pária sa vo februári a marci, rysica rodí po 10 týždňovej gravidite najčastejšie v máji 2-4 mláďatá, mláďatám sa otvárajú oči po cca. 16-17 dňoch, rys patrí v súčasnosti medzi celoročne chránenú zver. Legislatíva ochrany prírody a krajiny zaraďuje rysa medzi druhy európskeho významu.

Svišť vrchovský (Marmota marmota)-oblasťou výskytu v Európe sú v súčasnosti len západné Alpy a niektoré horské masívy Karpát ako napr. Vysoké Tatry, po skončení hibernácie sa svište pária, gravidita trvá 33-45 dní, samica v jednom vrhu rodí 2-6 mláďat, na Slovensku sa podľa aktuálnej legislatívy jedná o druh s celoročnou ochranou.

Pernatá zver- je špecifické označenie pre skupinu druhov vtákov, ktorými sa zaoberá poľovníctvo. Pernatá zver sa vyznačuje pravidelnou výmenou peria, tzv. prchnutím. Vtáky u nás hniezdia raz alebo dvakrát za rok, častejšie hniezdenie je výnimkou. K prvému hniezdeniu dochádza na jar, kedy je dostatok potravy. Mláďatá v hniezde sa liahnu buď všetky naraz (u väčšiny nekrmivých vtákov), alebo postupne, ako boli znesené vajcia (napr. u sov). Čerstvo vyliahnuté mláďatá dokážu za nepriaznivého počasia znížiť svoju telesnú teplotu.

Jariabok hôrny (Bonasa bonasia)- obe pohlavia sú približne rovnako veľké, ich sfarbenie je tiež veľmi podobné. Ide o monogamný druh, znášku tvorí obyčajne 6 – 10 vajec. Po 22 – 25 dňoch inkubácie sa liahnu kurčatá. Jariabok hôrny je zaradený medzi poľovnú zver a kohúta je možné loviť v čase od 01.10. do 15.11. Záujem o jeho lov je však nízky. Hoci je sliepka jariabka tiež zaradená medzi poľovnú zver, je celoročne chránená.

Morka divá (Meleagris gallopavo)-v našich podmienkach sa nejedná o pôvodný druh, pochádza z východnej časti Severnej Ameriky. Samica znáša do plytkého hniezda až 20 vajec. Kurčatá sa liahnu po 28 dňoch inkubácie. Zákomom vymedzený čas lovu- kohút od 15. marca do 15. mája; obe pohlavia od 1. októbra do 31. decembra.

Bažant poľovný (Phasianus colchicus)- pôvodná oblasť rozšírenia bažanta leží na západ od rieky Volgy až po pobrežie Tichého oceánu. Dnes sa bažant vyskytuje už po celej Európe, od Írska na západe po južnú Škandináviu na severe. Úspešne bol introdukovaný aj do Severnej Ameriky, Japonska alebo na Nový Zéland. Na Slovensku hniezdi cca. 20 000 – 40 000 párov a zimuje 30 000 – 60 000 jedincov. Je to stály polygamný druh. Už v polovici marca obsadzujú kohúty svoje teritória. Znáška prebieha v polovici apríla, najčastejšie sliepka kladie 7 – 18 vajec, v závislosti od veku sliepky. O 22 – 27 dní po znáške sa liahnu kurčatá, ktoré sú pomerne chúlостivé na prechladnutie. Po 35 dňoch vedú mladé bažanty už dokonale lietať. Podľa zákona o poľovníctve je bažant poľovným druhom s určenou dobou lovu. Tá je u bažanta kohúta vo voľnej prírode od 1. 11. do 15. 1. a v bažantniciach od 1.10. do 28. 2., sliepky možno loviť od 1.10. do konca februára len v bažantniciach, kde sa vypúšťali umelo odchované kurčatá, alebo dospelé sliepky. Lov sokoliarskymi dravcami pre obe pohlavia od 1. septembra do 31. decembra. Bažant jarabý kohút od 1. októbra do 31. decembra, v bažantniciach od 1. septembra do konca februára.

Jarabica poľná (Perdix perdix)- v roku 1988 jej populácia rapídne poklesla oproti pôvodnému stavu z roku 1973 dokonca o 96,4 % (t.j. z 550 000 na 20 000 exemplárov). Žije v monogamii, prvé vajce znáša sliepka na začiatku apríla. V úplnej znáške môže byť 12 – 20 vajec. Hoci je zaradená medzi poľovnú zver, je celoročne chránená. V revíroch, kde sú dosiahnuté normované kmeňové stavy a jej lov je možné plánovať, je čas lovu od 16. septembra do 15. októbra.

Kuropta horská (Alectoris graeca)- obýva skalnaté miesta v nadmorskej výške 1500-2700 m.n.m., kde veľmi rýchlo a obratne behá po svahoch. Je veľmi ostražitá, v prípade nebezpečenstva rýchlo uniká. Lieta len výnimočne v prípade núdze, nízko nad zemou. V období hniezdenia žije v pároch, samica hniezdo vystieľa časťami rastlín, vajíčka sú béžovo žlté s drobnými hnedými bodkami. Na znáške (8-15 vajec) sedí 25 až 26 dní. Čas lovu od 16.9. do 31.12.

Holub hrivnák (Columba palumbus)- samica znáša vajíčka od konca marca. Po 17 dňoch inkubácie, na ktorej sa podieľajú obaja rodičia, sa liahnu mláďatá. Spočiatku ich rodičia krmia výlučkami sliznice hrvoľa (tzv. holubie mlieko), neskôr natrávenou rastlinnou potravou, ktorú im vyvrhujú z hrvoľa priamo do zobáka. Hniezdna starostlivosť trvá 21 – 28 dní. Mláďatá lietajú po dosiahnutí 30. dňa života. Podľa Zákona o poľovníctve je holub hrivnák zaradený medzi poľovnú zver s určenou dobou lovu od 1. 8. do 31. 10.

Hrdlička záhradná (Streptopelia decaocto)- podľa Zákona o poľovníctve je hrdlička záhradná poľovnou zverou s určenou dobou lovu od 1. 8. do 31. 12.

Lyska čierna (Fulica atra)- trávi väčšinu života na otvorenej hladine, na plávanie je vybavená kožnými lemami okolo prstov. Obe pohlavia sú takmer rovnako veľké a rovnako sfarbené. Lyska je celá čierna a dosahuje hmotnosť do 800 g. Zahrievanie znášky trvá 21 až 25 dní a zúčastňujú sa na ňom obaja partneri. Mláďatá sa liahnu postupne a prvé vyliahnuté mladé vodí samček, kým ešte samička sedí na zostatku znášky. Potom sa obaja starajú o výchovu mladých, ktoré odvážne bránia pred votrelcami. Podľa Zákona o poľovníctve je lyska čierna zaradená medzi poľovnú zver s dobou lovu od 1.10. do 16. 1.

Sluka lesná (Scolopax rusticola)- odhaduje sa, že na Slovensku celkovo hniezdi 1300 – 2500 párov, okolo jednej sliepky obvykle toká viac samcov, ktoré sa s ňou postupne pária ide o tzv. poylandriu. Zvyčajne znáša 4 vajcia. Po 20 – 21 dňoch sa liahnu kurčatá. Inkubáciu a výchovu kurčiat zabezpečuje len sliepka. Po oschnutí ich sliepka odvedie z hniezda a stará sa o ne cca. 5 – 6 týždňov. Vďaka schopnosti pootvoriť špičku zobáka vyťahuje korist' z pôdy akoby pinzetou. V klasifikácii európskych druhov vtákov podľa stupňa ohrozenia je zaradená medzi zraniteľné druhy. Podľa Zákona o poľovníctve je sluka lesná poľovnou zverou s dobou lovu od 1. októbra do 31. novembra.

Hus divá (Anser anser)-jedná sa o strikne monogamný druh, ich partnerský vzťah je taký pevný, že pri strate partnera sa už nikdy nespária. Hus stavia hniezdo v blízkosti vody, začiatkom marca znášajú husi prvé zo 4 – 8 špinavobielych vajec. Húsatá sa liahnu po 27 – 29 dňoch. Na hniezde zostávajú 1 – 2 dni a potom ich obaja rodičia odvedú na vodu. Doba lovu pre hus divú, poľnú a bieločelú je vymedzená od 1.10. do 31.1.

Kačica divá (Anas platyrhynchos)- na Slovensku patrí medzi vôbec najrozšírenejšie druhy, ako stále hniezdiaci aj zimujúci druh. Hniezdi tu cca. 12000 – 20000 párov a pravidelne prezimuje 60000 – 120000 jedincov. Hniezdenie začína už v marci. Hniezdo stavia a upravuje len samica. Býva umiestnené na najrôznejších miestach v blízkosti vody, znášku predstavuje 6 – 12 farebne zelenkastých alebo žltkastých vajec, z ktorých sa po 22 – 28 dňoch liahnu mláďatá. Doba lovu kačice divej je zákonom stanovená od 1.9. do 31.1., chochlačky vrkočatej a chochlačky sivej od 1.10. do 15.1.

Havran čierny (Corvus frugileus)- žijú v kolóniách aj ojedinele, najčastejšie na skupinách stromov (topoľov), v poli, pri potokoch, pri dedinách a mestách, v parkoch, niekedy aj na prostriedku veľkých miest. Vysedenie vajec a starosť samca o samičku sú také ako pri vranách. Inkubačný čas 18 - 19 dní. Výchova mláďat v hniezde 30 - 35 dní. Začiatok hniezdenia pripadá na marec až apríl, mláďatá

vyletujú v druhej polovici mája a v júni. Patrí medzi poľovnú zver s dobou lovu od 01.06. do konca februára.

Sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*)- hniezdi v apríli až máji raz za rok. Samica znáša 5 - 6 zelenkastých, drobne hnedo škrvnitých vajec, na ktorých sedí len samica 16 - 17 dní. Mláďatá krmia asi 19 - 20 dní. V istej miere závisí od dubov, ktoré jej poskytujú hlavnú potravu - žalude. Známy je jesenný zvyk sojok ukrývať si žalude do pôdy, čo je vlastne zásoba na zimu. V čase nedostatku potravy sa sojka vracia a vykopáva ich zo skrýše. Takto zohrávajú sojky dôležitú úlohu pri šírení duba do nových oblastí. Na Slovensku je zaradená medzi poľovnú zver s dobou lovu od 01.06. do konca februára.

Straka čienozobá (*Pica pica*)- samica znáša zvyčajne 5 až 8 zelenkastých, husto olivovo škrvnitých vajec. Po 17 až 18 dňoch sa liahnu mláďatá. Krmia ich obaja rodičia. Čas lovu je zákonom stanovený od 1. júna do konca februára.

Vrana túlavá (*Corvus corone*)- samica zvyčajne znáša 4 až 6 vajec. Po 17 až 20 dňoch sa liahnu mláďatá. Po 35 dňoch hniezdnej starostlivosti dokážu lietať a opúšťajú hniezdo. Pohlavne dospievajú v 3. alebo 4. roku života. Patrí medzi poľovnú zver s dobou lovu od 01.06. do konca februára.

Tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*)- v súčasnosti prežívajú lokálne populácie hlucháňa v pohoriach Tatier, Fatier, Kremnických vrchov a Slovenského Rudohoria. Na Slovensku hniezdi 500 – 700 párov a zimuje u nás cca. 1100 – 2000 exemplárov. Jeho biotopom sú rôznorodé porasty s početnými rúbaniskami s podrastom čučoriedok, brusníc, malín a iných lesných plodonosných drevín. V podmienkach Slovenska ide o stáleho vtáka, obe pohlavia žijú celý rok oddelene, stretávajú sa len v období toku. Hlucháň „spev“ sa vyznačuje 4 typickými slohmi – klepkanie, trilkovanie, lusknutie, brúsenie. Tok prebieha v marci až apríli. V apríli znáša sliepka 5 – 10 žltohnedých vajec, hniezdo býva postavené priamo na zemi, inkubácia vajec trvá cca. 26-28 dní. Hoci je zaradený medzi poľovnú zver, je celoročne chránený. Jeho početnosť veľmi intenzívne negatívne ovplyvňujú predátory, preto v lokalitách výskytu možno celoročne loviť sojku škriekavú, kunu skalnú, kunu lesnú, straku čiernozobú a vranu túlavú.

Tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*)- hniezdi predovšetkým v pohoriach a kotlinách severného a severovýchodného Slovenska, počet hniezdiacich párov sa pohybuje od 200 do 300. Vyhľadáva listnaté a zmiešané lesy s vyšším podielom mladiny a bohatým krovinným a bylinným podrastom. Prvé vajce znáša sliepka už začiatkom mája. Najčastejšie je v znáške 6 – 12 svetlo žltohnedých vajec. O 14 - 27 dní sa liahnu kurčatá, ktoré sú veľmi vitálne a takmer ihneď opúšťajú hniezdo. Hoci je zaradený medzi poľovnú zver, je celoročne chránený. Jeho početnosť veľmi intenzívne negatívne ovplyvňujú predátory, preto v lokalitách výskytu možno celoročne loviť sojku škriekavú, kunu skalnú, kunu lesnú, straku čiernozobú a vranu túlavú.

Čajka smeživá (*Larus ridibundus*)- hoci je zaradená medzi poľovnú zver, je celoročne chránená. Na plôdrikových rybníkoch a rybníkoch s chovom násadových rýb a v uznaných a samostatných bažantniciach však možno loviť čajku smeživú po celý rok.